

כה אמר דיין: אסור להתיידד עם נשים שכותב

ניאופים ב"חוג

זוגות הצמרת האינטלקטואלית והחברתית של ישראל, בעיקר בשל הצלחתו של דן כאדריכל. ההצלחה נראתה מושלמת כאשר גם רחל זכתה לתהילה בזכות עצמה. הם ניראו כזוג הולם להפליא: הוא — גבר גבהיקומה, שחרחר, יפהפה וצנום; היא — צעירה עגלגלת ובלונדית שעני התכלת שלה מחייכות תמיד. כאשר היו מופיעים בצוותא, עררו תמיד לחשושי התפעלות.

עיתונאית היא ראתה אור כבר לפני עשר שנים, כאשר פירסם העולם הזה (1404) את סיפור הפירוד בין רחל ובעלה.

בעת שהמדינה כולה התמוגגה מנחת ל-מיקרא סיפרה של רחל איתן והיא יכלה לגוּח על ורייהדפנה הסיפוריים שלה, נגש האדריכל דן איתן את הווילה ה-משפחתית שלו באפקה, בה התגוררו שני הם יחד עם ילדיהם עומרי המוטל, עבר לגור עם ילדתו, המשוררת הצעירה רינה שני (המכונה ברומן החדש בשם אוסנת), שנתיים ימים נמשכה הדראמה המישפחית, עד שהבעל החליט לנטוש את ילדתו, לחזור אל אשתו ולנסות לבנות את חייו עימה מחדש. אלא שאו גמלה לו רחל איתן באותה מטבע.

בשעה שדן שהה בסיוור עסקים בארצות-הברית, יצאה רחל איתן לצרפת בחברת פייר דליוסקובו, נגד-הקדן הראשי של תיזמורת הפילהרמונית הישראלית, צרפתי

מיס סוליבאן

המוזכרת ברומן על-ידי מפיץ-הטרטים האמריקאי פינקלסטין נועדה לייצג את דמותה של זיווה שפיר-דן, הישראלית שהפכה כוכבת הוליוודית.

ממוצא אריסטוקרטי שהיה מאהבה במשך תקופה ממושכת.

בגירסה הסיפורית של הפרשה הופך פייר דליוסקובו למישל דה-סנסון, נגן צ'לו בתזמורת. אולם הסיפור נשאר כפי שהיה, כשהוא מוביל לפירוד הבלתי-נמנע בין רחל לבין אלוף נעוריה, דן איתן, הלא הוא אמנון ש"ץ, שמיקצועו הוחלף מאד-ריכל לאנרונם.

את דן הכירה רחל כבר בכיתה א' של בית-הספר העממי. היה זה אחרי שהוריה, זוג שמאלני קיצוני, שליווה את המיפלגה הקומוניסטית בארץ מיום היווסדה, תר-גרשו. האב לקח לשתי בנותיו, רחל ודליה, אם חורגת שהפכה את חייהן בבית ל-גיהינום. או הוחלט לשלוח את שתי ה-אחיות למוסד דתי בבני-ברק. שנות שה-תה במוסד זה סיפקו לרחל איתן את ה-חומר לרומן הראשון שלה.

רק בגיל 15 שבו רחל ודן ונפגשו. הפעם היה זה במיסגרת תנועת השומר-הצעיר. הם הפכו זוג קבוע. רחל הספיקה עוד לל-מוד בסמינר למורות לווינסקי ולשהות שנה בהכשרה של השומר-הצעיר בקיבוץ אילון. לפני שנישאה לדן, בהיותה בת 19, כשהוא עדיין סטודנט לארכיטקטורה בטכניון ב-חיפה.

אחרי נישואיהם היו הם מהבולטים שבי

אשר מתה בינתיים מיתה טיבעית, יכלו למצוא את עצמם, את סודותיהם הכמוסים ביותר ואת הרפתקות-האהבים שלהם, בין דפיו של רומן ישראלי חדש שראה אור.

היה זה סיפרה של רחל איתן שידה ו-שידות*, שתוך זמן קצר מיום הופעתו הפך רב-מכר ונושא מרכזי לשיחה, לוויכוחים וניחושים במיפגשי החברה הישראלית. לא היה זה כליכך בזכות ערכו הסיפורי, כמו בשל אופיו הרכיילאי.

כי רחל איתן, שרומן-הביכורים שלה ברקיע השביעי — שראה אור לפני 12 שנה בהיותה בת 29 — זיכה אותה בשיב-חי הביקורת והפך להיט מבוקש, לא כתבה גם הפעם רומן דימיני. כשם שסיפרה ה-ראשון היה מעין אוטוביוגרפיה על תקר-פת ילדותה והתבגרותה, כך גם נשאה עליה יצירתה החדשה את חותם האותנטיות.

הסיפור שאותו היא מגוללת ברומן זה, אשר גיבורתו היא אחת אביבה ש"ץ, אינו אלא סיפוריה שלה, סיפור משבר-נישואין שפקד אותה, וחיפשי האהבה שלה המת-רחשים על רקע דמויות מוגדרות ומוכרות שאיכלסו את "החוג הנוצץ" הישראלי ב-תחילת שנות ה-60.

רק לעיתים רחוקות מופיעות דמויות אלו, ברומן, בשמותיהן האמיתיים, כמו אייבי נתן, בעל מיוללת קליפורניה או הכנר איואק שטרן. לכל שאר הדמויות הפועלות ברומן והמאכלסות אותו יש שמות בדויים. כדי להקשות על הזיהוי שונו ל-עיתים גם מיקצועותיהן ותולדותיהן. אולם כל מי שהיה קרוב לאותו חוג, יכול לנחש למי מתכוונת הסופרת.

מישחק הניחושים, שהתפתח במהירות בין קוראי הרומן, לא היה מסובך במיוחד. כי היתה זו רחל איתן עצמה שהגדירה בשעתו את אופי כתיבתה: "אני לא כר

חיים יקר

שבסיפרה של רחל איתן הוא הבוס של בעלה במישרד-התקלאות, הוא בן-דמותו של האדריכל יצחק ישר, מי שהיה שותפו למישרד-האדריכלים של דן איתן.

תבת בעצמי את הרומנים שלי. אני מחכה עד שאלוהים יעשה זאת. אני רק מע-תיקה."

סדקים בחומת האושר המשפחתי

העקדה המרכזית שאותה מגולל הרומן — סיפור משבר-הנישואין של רחל איתן, שהיתה נשואה לאדריכל דן אי-תן — גם היא אינה חדשה. בגירסתה ה-

* שידה ושידות, מאת רחל איתן, בי הוצאת "עם עובד" הספריה לעם, 298 ע', 7.50 ל"י.

הסופרת

רחל איתן, שהרומן החדש שלה שידה ושידות אשר הופיע לאחרונה, הפך שיחת-היום בחוגי החברה התל-אביבית, שרבים מאנשיה גילו בו את דמויותיהם וניאופיהם.

יה זה משה דיין שטבע בשעתו את האמירה: "אסור להתיידד עם נשים שכותבות. מה שנותנים להן בחושך הן מוציאות לאור."

דיין הגיע לאמתיים זו בכוחות עצמו, אחרי שהתנסה בה על גופו. בשנת 1963 עשתה צעירה ישראלית בשם הדסה מור את צעדיה הראשונים בעולם הסיפורת הישראלית, כאשר פירסמה רומן זעיר ב-שם דרכים לוהטות, שלא היה אלא סיכום הרפתקת-האהבים שהיתה לה עם משה דיין. בשבועות האחרונים נוכחו גברים יש-ראליים נוספים בצידקת אימתו של משה דיין, כמה מהם, בצירוף מיספר לא-מבו-טל של נשים, שהשתייכו ל"חוג הנוצץ" של החברה הישראלית של שנות ה-60.

אמנון ואוסנת

הם האדריכל דן איתן, מי שהיה בעלה של הסופרת והמשוררת רינה שני, שבגלל רומן-האהבים שלהם עזב דן את ביתו והתגרש מרחל.

אביבה ש"ץ בדמותה של הסו